

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 1 czerwca 2018 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0209 (COD)

9651/18
ADD 3

ENV 395
CLIMA 96
ENER 216
CADREFIN 69
CODEC 944

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej,
podpisał dyrektor Jordi AYET PUIGARNAU

Data otrzymania: 1 czerwca 2018 r.

Do: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Sekretarz Generalny Rady Unii
Europejskiej

Nr dok. Kom.: SWD(2018) 293 final

Dotyczy: DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI STRESZCZENIE OCENY
SKUTKÓW towarzyszący dokumentowi: wniosek dotyczący
rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego
program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) i uchylającego
rozporządzenie (UE) nr 1293/2013

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument SWD(2018) 293 final.

Zał.: SWD(2018) 293 final

Bruksela, dnia 1.6.2018r.
SWD(2018) 293 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
ustanawiające program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE)**

{COM(2018) 385 final} - {SEC(2018) 275 final} - {SWD(2018) 292 final}

UE jest liderem na arenie międzynarodowej, jeśli chodzi o ochronę środowiska i działanie w dziedzinie klimatu, i – jak potwierdził przewodniczący Juncker w *orędziu o stanie Unii* z 2017 r.¹ – zamierza wzmocnić tę pozycję².

Program LIFE to jedyny fundusz UE przeznaczony w całości na realizację celów środowiskowych i związanych z klimatem. Fundusz ten, dysponujący skromnym budżetem, wypełnia lukę między programami UE, które wspierają badania naukowe i innowacje, a programami UE finansującymi szeroko zakrojone wdrażanie środków.

Działania wspierane z LIFE pozwalają bezpośrednio rozwiązywać pewne problemy, ale główne oddziaływanie programu jest pośrednie, ponieważ odgrywa on rolę katalizatora, którego zadaniem jest inicjowanie, rozszerzenie lub przyspieszenie stosowania zrównoważonych praktyk w zakresie produkcji, dystrybucji i konsumpcji. W tym celu wsparcie udzielane jest na:

- rozwój i wymianę najlepszych praktyk i wiedzy;
- budowanie zdolności oraz przyspieszenie wdrażania prawodawstwa i polityk w dziedzinie środowiska i klimatu;
- testowanie przez zainteresowane strony technologii i rozwiązań na małą skalę; oraz
- mobilizację finansowania z innych źródeł.

Niniejsza ocena skutków towarzyszy wnioskowi Komisji dotyczącemu programu działań na rzecz środowiska i klimatu LIFE po roku 2020 oraz spełnia wymogi rozporządzenia finansowego w zakresie opracowania oceny *ex ante*.

Wyzwania i możliwości programu LIFE w kontekście następných WRF

Niedawny przegląd śródkresowy programu LIFE³ potwierdził, że aktualny program osiągnie dobre wyniki, jeśli chodzi o jego skuteczność⁴, wydajność i adekwatność, oraz że wnosi wkład w realizację strategii „Europa 2020”. Ponadto większość zainteresowanych stron uważa, że LIFE stanowi bardzo ważny instrument przydatny w rozwiązywaniu priorytetowych problemów związanych ze środowiskiem i klimatem.

W ramach przeglądu śródkresowego określono również możliwości dodatkowego zwiększenia ogólnej skuteczności programu. Te możliwości nie zostaną wykorzystane, jeżeli w okresie 2021–2027 program LIFE kontynuowano by w obecnej formie i na aktualną skalę. Dotyczy to zwłaszcza możliwości zwiększenia spójności między programem LIFE i pozostałymi funduszami UE oraz zwiększenia roli katalizatora, jaką odgrywa ten program. Kolejne potencjalne ulepszenia są związane ze strategią programu, a także podniesieniem efektywności i uproszczeniem zarządzania programem LIFE.

Preferowane warianty

Aby rozwiązać stwierdzone problemy, zaproponowano kilka wariantów, które następnie przeanalizowano pod kątem ich skuteczności, wydajności i spójności. Pozwoliło to określić szereg konkretnych możliwości ulepszeń w nowym programie, co opisano poniżej.

¹ https://ec.europa.eu/commission/state-union-2017_en

² W załączniku 4 przedstawiono analizę stałej potrzeby działań w różnych obszarach polityki ochrony środowiska oraz działań w dziedzinie klimatu, aby zapewnić zgodność z odpowiednim prawodawstwem UE, porozumieniem paryskim oraz wdrażaniem unii energetycznej.

³ KE (2017 r.) [Report on the Mid-term Evaluation of the Programme for Environment and Climate \(Sprawozdanie z przeglądu śródkresowego programu na rzecz środowiska i klimatu\)](#), SWD(2017) 355 final. Ecorys (2017 r.) Wsparcie na rzecz sprawozdania z przeglądu śródkresowego programu LIFE, sporządzonego przez niezależnych ekspertów zewnętrznych.

⁴ Na podstawie analizy kluczowych wskaźników realizacji celów stosowanych do oceny realizacji celów projektów.

Następnie wybrano trzy warianty dotyczące **zakresu** programu:

1. Rozszerzenie zakresu LIFE tak, aby obejmował projekty dotyczące budowania zdolności w dziedzinie czystej energii, przez dodanie podprogramu dotyczącego czystej transformacji energetyki; dzięki temu wzrosłaby spójność finansowania projektów dotyczących budowania zdolności w dziedzinie czystej energii, a zarazem szersza grupa beneficjentów uzyskałaby dostęp do finansowania.
2. Zwiększenie wsparcia z programu LIFE, aby cele związane z przyrodą i różnorodnością biologiczną włączyć w główny nurt polityki. Dzięki takiemu łatwiejszemu uwzględnianiu problematyki środowiskowej wzrosłoby finansowanie środków związanych z przyrodą, a ogólna struktura budżetu UE byłaby spójniejsza. Może to jednak wymagać dodatkowego planowania i lepszej koordynacji ze strony organów ds. środowiska.
3. Rozszerzenie kwalifikowalności do programu LIFE na kraje i terytoria zamorskie UE (zwłaszcza w przypadku działań związanych z przyrodą i różnorodnością biologiczną w ramach podprogramu dotyczącego tych zagadnień) wypełniłoby ewentualną lukę w finansowaniu programu BEST⁵.

Jeżeli zwiększono by budżet w celu włączenia czystej transformacji energetyki i/lub podprogramu na rzecz przyrody, warianty te (1 i 2) należy włączyć do struktury programu LIFE.

Dziewięć wariantów dotyczyło **mechanizmów realizacji i zarządzania programem**.

Przeanalizowano dwa warianty zmierzające do poprawy realizacji celów programu LIFE i jego roli katalizatora. Dotyczyły one dostępności LIFE dla wnioskodawców ze wszystkich państw członkowskich UE. Pozytywnie oceniono wariant polegający na zapewnieniu scentralizowanego wsparcia dla całej sieci NCP zamiast dla aktualnych projektów krajowych w zakresie budowania zdolności (jedynie w niektórych państwach członkowskich). Wariant, który polega na zwiększeniu stóp współfinansowania, należy przeanalizować jeszcze po podjęciu decyzji w sprawie ogólnej struktury i budżetu programu LIFE w kolejnych WRF oraz na podstawie zapotrzebowania w dłuższym okresie.

Aby poprawić realizację celów programu i rolę katalizatora, jaką on odgrywa, rozważono cztery inne warianty uzupełniające. Spośród nich najbardziej skuteczny mechanizm stanowi rozszerzenie strategicznych projektów zintegrowanych, co wynika z doświadczeń pilotażowych dotyczących projektów zintegrowanych w aktualnym programie LIFE. Wymagałoby to jednak dodatkowych środków budżetowych w porównaniu z obecnym programem.

Warianty polegające na zwiększeniu efektu replikacji i zwiększeniu zarówno elastyczności programu, jak i możliwości uwzględniania zasadniczych i nowych problemów dzięki uproszczeniu rozporządzenia i wieloletniego programu prac (MAWP) nie mają żadnych poważnych niekorzystnych skutków, a zatem należy je wprowadzić. W odniesieniu do instrumentów finansowych korzystne byłoby ujęcie w InvestUE rozwiązań, które opracowano w ramach instrumentów pilotażowych obecnego programu LIFE.

⁵ Inicjatywa [BEST – dobrowolny program usług w zakresie różnorodności biologicznej i ekosystemu w europejskich terytoriach zamorskich](#) – ma na celu wspieranie ochrony różnorodności biologicznej i zrównoważonego korzystania z usług ekosystemowych, w tym ekosystemowych rozwiązań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków w regionach najbardziej oddalonych oraz krajach i terytoriach zamorskich UE.

Metody monitorowania i ewaluacji wyników

Realizacja celów nadal będzie podlegać ewaluacji na poziomie programu i podprogramu oraz będzie opierać się na aktualnych rozwiązaniach projektowych. Określono jednak dodatkowe kryteria efektywności, aby poprawić monitorowanie i ewaluację efektu katalizatora LIFE oraz jego wkładu we wspieranie transformacji społecznej. Obowiązek stosowania będzie spoczywał głównie na Komisji, aby nie rozszerzać obowiązujących wymogów sprawozdawczych i aby zapewnić dokładną i rzetelną sprawozdawczość.

Przewidziano dwie szczegółowe ewaluacje – śródkresową (do 2024 r.) oraz po upływie okresu programowania (do 2027 r.).